

Uchwała nr III/135/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2022 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Walim projekcie uchwały budżetowej
Gminy Walim na 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Aneta Brzezińska — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Walim projekcie uchwały budżetowej Gminy Walim na 2023 rok.

Uzasadnienie

Z art. 233 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, wynika, że sporządzenie projektu uchwały budżetowej należy do wyłącznej kompetencji organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego. Przy realizacji tego zadania organ wykonawczy winien kierować się zasadami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych oraz postanowieniami organu stanowiącego zawartymi w uchwale w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej, podjętej na podstawie art. 234 u.f.p. Zgodnie z wymogami art. 238 ust. 1 u.f.p. projekt uchwały budżetowej wraz z uzasadnieniem oraz materiałami informacyjnymi organ wykonawczy przedstawia organowi stanowiącemu oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy.

Na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej Gminy Walim na 2023 rok Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

W projekcie budżetu na 2023 rok zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 33.332.753,56 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 45.721.172,13 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 12.388.418,57 zł,
- przychody ogółem w kwocie 13.988.418,57 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 1.600.000,00 zł.

Dochody bieżące określono w kwocie 24.945.990,56 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 27.416.909,13 zł. Różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi -2.470.918,57 zł. W finansowanie budżetu włączono wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p. W kolejnych latach objętych prognozą dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące.

Deficyt budżetu zaplanowano sfinansować przychodami pochodzącymi ze sprzedaży papierów wartościowych oraz z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.

W 2023 r. zaplanowano przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p., w kwocie 2.888.418,57 zł. Z przedstawionego w projekcie wieloletniej prognozy finansowej wielkości przewidywanego wykonania budżetu na koniec 2022 r. nie wynika, aby Gmina posiadała do dyspozycji w 2023 r. środki we wskazanej kwocie. W piśmie z dnia 6 grudnia 2022 r. (znak F.3020.49.2022) Wójt Gminy Walim przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu wyjaśnienie w zakresie przewidywanego wykonania budżetu za rok 2023, które wskazuje na możliwość dysponowania przez Gminę wolnymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu (art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.), co najmniej do kwoty wskazanej do dyspozycji w roku 2023. Skład Orzekający jednocześnie wskazuje, że w przypadku niezrealizowania

przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczne będzie ograniczenie wydatków budżetu.

Z projektem uchwały budżetowej przedłożony został projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2023–2035. Przewidywana wg projektu uchwały kwota długu na koniec 2023 r. wynosi 18.562.040,00 zł. Zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2023 rok spowoduje znaczne zwiększenie długu Gminy na koniec 2023 r. w stosunku do przewidywanego na koniec 2022 r. (z kwoty 9.154.365,86 zł do kwoty 18.562.040,00 zł).

Relacja łącznej kwoty długu do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, w 2023 r. wyniesie 84,45%, w 2024 r. — 70,08%, a w 2025 r. — 61,10%.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2024 i 2025 Gmina nie zachowała relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. W 2024 r. i 2025 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 12,47% i 11,01%, podczas gdy dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy wynosi odpowiednio 10,13% i 10,15%. Jednocześnie podnieść należy, że prognozowana łączna kwota długu Gminy na koniec 2024 r. i 2025 r. nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków i o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p, nieprzeznaczone na finansowanie deficytu budżetowego. W 2024 r. relacja ta wyniesie 70,08%, a w 2025 r. 61,10%. Ponadto, jak wynika z pisma Wójta Gminy Walim z dnia 6 grudnia 2022 r. (znak F.3020.49.2022), niezachowanie relacji ograniczanej wysokość spłaty zobowiązań Gminy Walim w 2024 r. i 2025 r. „nie spowoduje i nie zagraża realizacji zadań przez gminę w roku budżetowym i w latach następnych”. Powyższe wskazuje na to, że Gmina zachowała wymóg, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U poz.1964), zgodnie z którym relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p, może być niezachowana w latach 2023–2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W pozostałych latach wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z tych lat nie zostanie już przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., przy czym w latach 2023 i 2026 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. (11,13% i 8,68%) kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia Gminy (odpowiednio: 12,72% i 8,93%). Na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W latach 2024–2035 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach od 1,9 mln zł do 5,1 mln zł, przy planowanym w 2023 r. deficycie operacyjnym w wysokości 2,5 mln zł.

Dochody ze sprzedaży majątku w 2023 r. zaplanowano w wysokości 824 tys. zł (przy wykonanych w 2021 r. na poziomie 135 tys. zł, przewidywanym wykonaniu w 2022 r. na poziomie 495 tys. zł oraz przy wykonanych za III kwartał w 2022 r. na poziomie 113 tys zł). Z treści Objaśnień załączonych do projektu wieloletniej prognozy finansowej wynika natomiast, że „W 2023 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 824 500,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności”.

Wykonanie nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku (w 2023 r.) poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości

kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podjąć działania mające na celu maksymalizację nadwyżek operacyjnych.

Mając powyższe ustalenia na uwadze Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji, którą Wójt jest zobowiązany przedstawić przed uchwaleniem budżetu Radzie Gminy.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Aneta Brzezińska